

Johanna Järvinen-Tassopoulos

30.3.2017

Sisäministeriö
Lainsäädäntöjohtaja Katriina Laitinen
Neuvotteleva virkamies Jukka Tukia

Lausuntopyyntönnö SMDno-2017-341, 28.2.2017

Veikkaus Oy:n rahapeliin toimeenpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Veikkaus Oy on esittänyt, että valtioneuvoston asetukseen (1414/2016) lisättäisiin uusi pykälä (8a) monikansallisten osittain yhteisten voittoluokkien veikkauspeleistä. Uudessa pykälässä säädettäisiin Viking Loton perimättä jääneiden voittojen käsittelystä ja pelin yhteisten voittoluokkien voittojen pyöristämisestä. Asetusmuutos tulisi voimaan 18.5.2017.

Haittariskeistä

Veikkaus Oy toteaa, että esitettävillä muutoksilla ei olisi vaikutusta "yhtiön liiketoimintaan eikä sen rahapeliin vastuullisuuteen". Rahapeliyhtiö ei kuitenkaan perustele kantaansa lisäselvityksillä, kuten esimerkiksi RaVa-työkalulla tehdyllä rahapelin vastuullisuus-profiililla. Erilaiset voittoluokat sekä enimmäis- ja vähimmäisvoittojen mahdollisuudet voivat lisätä rahapelaajien mielenkiintoa niin kutsuttua vihreää rahapeliä kohtaan.

Kolmen miljoonan euron suuruiset perimättä jääneet voitot siirrettäisiin monikansalliseen voittorahastoon. Veikkaus Oy arvioi, että tämän suuruisia voittoja jää lunastamatta "äärimmäisen harvoin tai ei lainkaan". Monikansalliseen voittorahastoon ja maksamattomiin rahapeliin varoihin kertyneet varat käytettäisiin "yhtiön rahapeleissä yhtiön määräämällä tavalla". Viking Loton kohdalla hyödynnetään samaa logiikkaa kuin Eurojackpotissa, jossa 10 miljoonan euron perimättä jääneet voitot siirretään monikansalliseen voittorahastoon. Yhtiön määräämää tapaa ei kuitenkaan selitetä.

Monikansallisten rahapeliin tarkoituksena on lisätä potentiaalisten rahapelaajien määrää ja estää rahapelaajien mielenkiinnon hiipuminen voittojen puuttuessa (Roger 2011). Monikansallisten lottopelin myyntiin voi vaikuttaa "maamiehen voitto" (engl. the compatriot win effect), jolla viitataan voittamisen todennäköisyyden käsittämiseen (Baker, Forrest & Pérez 2016). Jos voitto tulee tiettyyn maahan, rahapelaajat voivat muodostaa mielikuvan mahdollisista tulevista voitoista tämän tiedon perusteella ja osallistua rahapeliin uskoen voittomahdollisuuksiinsa maamiehen tavoin. Veikkaus Oy:n internetsivustolla on rahapelikohtaista tietoa todennäköisyyksistä: esimerkiksi Viking Lotossa on yksi mahdollisuus 12 271 512:sta saada kuusi oikein yhdellä rivillä eli täysosuma, kun taas Eurojackpotissa on yksi mahdollisuus 95 344 200:sta saada täysosuma. Mainittujen numeroveikkauspeleiden suosioon vaikuttavat kuitenkin erilaiset rahapeliyhtiön määrittelemät voittoluokat enemmän kuin lasketut todennäköisyydet.

Jos numeroveikkauspeleiden jättipotti olisi ainoa rahapelaajiin vaikuttava vetovoimainen tekijä, rahapeliyhtiöiden ja televisio-ohjelmien ei tarvitsisi mainostaa rahapelaajia ja heidän voittojaan (Martinez 2007). Numeroveikkauspeleiden suosioon voivat vaikuttaa muun muassa a) onnistunut

www.thl.fi

Johanna Järvinen-Tassopoulos

30.3.2017

markkinointi, b) rahapelaajien yleinen tietämättämyys todennäköisyyksistä, c) houkuttelevuus, d) rahapelille luotu uskottavuus, e) rahapelaajien yhteinen sosiaalinen identiteetti, f) pelitapoihin liittyvät harhaluulot (esimerkiksi rahapelaaja luulee hallitsevansa rahapelaamistaan) (Griffiths & Wood 2003). Vihreiden rahapelien vahvassa markkinoinnissa piilee riski, että samalla vahvistetaan kaikenlaisen rahapelaamisen sosiaalista hyväksyntää kansalaisten parissa.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos esittää, että Veikkaus Oy perustelee yksityiskohtaisemmin, miksi uuden pykälän lisääminen valtioneuvoston asetukseen Veikkaus Oy:n rahapeleistä ei vaikuttaisi "yhtiön liiketoimintaan eikä sen rahapelien vastuullisuuteen". Aiemmassa lausunnossaan (THL/237/4.00.00/2017) Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on todennut, että erilaisten voittoluokkien mahdollisuus voi muuttaa vihreäksi määritellyn numeroveikkauspelin luonnetta. Lisäksi alustavat enimmäis- ja vähimmäisvoittojen määrät herättävät kysymyksiä siitä, onko voittosummia tarkoitus korottaa lähitulevaisuudessa.

Veikkaus Oy:n tulisi tarkentaa uutta pykälää siten, että siitä käy ilmi monikansalliseen voittorahastoon siirtyvien rahasummien uudelleen jakautuminen. Nyt pykäläluonnoksessa mainitaan, että yhtiö määrää, millä tavalla varat käytetään. Rahapelaajille tulee jakaa yksityiskohtaista tietoa voittojen monikansallisista ja maakohtaisista jakoperiaatteista. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos esittää, että eri maiden rahapeliyhtiöiden yhdessä päätettävät asiat (kuten monikansallisen voittorahaston käyttöehdot) sisällytetään valtioneuvoston asetukseen Veikkaus Oy:n rahapeleistä kuluttajansuojan vahvistamiseksi ja rahapelihaittojen ennalta ehkäisemiseksi.

Pääjohtaja

Juhani Eskola

Johtaja

Terhi Kilpi